

A Szegedi Tudományegyetem Környezettudományi Doktori Iskolájának működési szabályzata

Ezen szabályzat a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról szóló 2011. évi CCIV. törvény, a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról 387/2012. (XII. 19.) Kormányrendelet, valamint a Szegedi Tudományegyetem Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzatának (2023. március 27. <https://u-szeged.hu/download.php?docID=141156>) bizonyos rendelkezéseit egészíti ki és alkalmazza a korábban érvényben lévő, hasonló Szabályzat módosításával.

A Környezettudományi Doktori Iskola (a továbbiakban doktori iskola) az Szegedi Tudományegyetem Természettudományi és Informatikai Karán a MAB jóváhagyásával működő, funkcionális oktatási szervezeti egység, melyben a környezettudomány tudományág keretében a PhD tudományos fokozat elnyerésére irányuló képzés folyik.

Jelen szabályzat a vonatkozó hatályos törvények és más jogszabályok, a MAB SzMSz 4.mellékletében foglalt, a doktori iskolák létesítéséről és működéséről szóló állásfoglalás, valamint a SzTE és az SzTE Tudományterületi Doktori Tanács Doktori Szabályzatának (a továbbiakban EDSz, illetve TDSz) figyelembevételével készült. Elsősorban azokat a szabályozásokat tartalmazza, melyek egyes kérdésekre vonatkozóan, az említett rendelkezések keretein belül, azoknál részletesebbek. Jelen szabályzatban nem említett esetekben az EDSz, illetve a TDSz vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

A Környezettudományi Doktori Iskola (KTDI) elérhetősége

Szegedi Tudományegyetem, TTIK, Környezettudományi Intézet
6720 Szeged, Rerrich Béla tér 1.

Postacím: Szegedi Tudományegyetem Környezettudományi Doktori Iskola
6701 Szeged, Postafiók 440.

Honlap: <https://sci.u-szeged.hu/kutatas/doktori-iskolak/kornyezettudomanyi-doktori-iskola>

Preambulum

Jelen szabályzat a felsőbb szintű előírások figyelembevételével készült; a legtöbb kérdés kapcsán azokat csak kiegészíti. A Doktori Iskola honlapot működtet, amelyről indulva az említett felsőbb szintű előírások könnyen megtalálhatók. Ezen felsőbb szintű előírások közé tartozik jelenleg

- a Nemzeti Felsőoktatási Törvény (röviden Nft; pontosabban a 2011. évi CCIV. törvény a 2016. szeptember 1-től érvényes változásokkal)
- a Kormányrendelet (pontosabban a Kormány 387/2012. (XII. 19.) Korm. rendelete a doktori iskolákról, a doktori eljárások rendjéről és a habilitációról)
- a Szegedi Tudományegyetem Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés Szabályzata (2023. március 27.)
- a TDT Szabályzata (pontosabban: az SZTE Természet- és Műszaki Tudományi Doktori Tanács Szabályzata).

A Doktori Iskola honlapján egy rendszeresen frissített külön tájékoztatóban hívja fel a figyelmet arra, hogy a felsőbb szintű előírásokban melyek a doktoranduszok számára legfontosabb paragrafusok a doktori képzéssel és fokozatszerzéssel kapcsolatban.

1. A doktori iskola vezetője

- a DI vezetője vezetői megbízását az Egyetemi Doktori Szabályzatban rögzített módon és időre kapja.

2. A Környezettudományi Doktori Iskola felépítése és vezető testülete

2.1. A KTDI munkáját a Doktori Iskola Tanácsa (továbbiakban KTDIT) koordinálja, irányítja. A Tanács tagjai:

- a KTDI vezetője, egyben a KTDIT elnöke
- a KTDI vezetőjének helyettese, egyben a KTDIT elnökének helyettese, akit a KTDI vezetője javaslatára a DI törzstagjai választanak
- a DI törzstagjai
- tanácskozási jogú tag a KTDIT titkára (ODT terminológiával adminisztrátora), akit a KTDIT véleményének kikérése után a KTDIT elnöke bíz meg. A KTDIT tagjainak mandátuma három évre szól. A KTDIT tagjait akadályoztatásuk esetén helyettesíthetik szavazati joggal.

2.2. A KTDIT szükség szerint, de szemeszterenként legalább kétszer ülésezik. Az ülésekről emlékeztető készül.

2.3. A KTDIT határozatait nem számmal történő szavazások esetén a többségi határozathozatal szabályai szerint hozzák. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. Kivételt képez ez alól a fokozatszerzési eljárás szavazásának ügyrendje, (ld. később, a fokozatszerzési eljárás szabályainál.) A KTDIT akkor határozatképes, ha szavazattal rendelkező tagjainak többsége részt vesz a szavazáson. 2.4. A KTDIT szavazásos döntéseit –nem személyi kérdésekben – általában

nyílt szavazással hozza, indokolt esetben bármely tag kérhet, illetve az elnök is elrendelhet titkos szavazást.

2.5. A KTDIT elnökének javaslatára indokolt esetben a KTDIT döntést hozhat elektronikus úton (e-mail) is.

2.6. A KTDIT ülésein szereplő, döntést igénylő napirendi pontokhoz szükséges anyagokat a tagok számára hozzáférhetővé kell tenni legalább két munkanappal az ülés előtt – ez történhet elektronikusan is. Az ülések időpontját napirenddel együtt legalább 5 munkanappal az ülés előtt a tagokkal közölni kell.

2.7. A KTDIT dönt a KTDI-t érintő alábbi ügyekben:

- a témavezetők személyének, a doktorandusz hallgatók számára kiírt témáknak engedélyezése,
- a doktori képzés adott félévre meghirdetett tárgyainak meghatározása,
- a szervezett képzésben részt vevő doktoranduszok féléves beszámolójának elfogadása,
- tanulmányi utak engedélyezése,
- a hallgatók oktatási feladatainak meghatározása az illetékes Tanszékcsoport vezetésével egyetértésben, és
- a KTDI bevételeivel való gazdálkodás a Környezettudományi Intézettel, illetve az illetékes Tanszékcsoport vezetésével egyetértésben.

2.8. A KTDIT javaslatot tesz a KTDI-t érintő alábbi ügyekben:

- fokozatszerzési eljárások indítása,
- eljárás nyilvános részének elindítása,
- a komplexvizsga tárgyainak összeállítása,
- a komplexvizsga-bizottságok és a nyilvános védések bírálóbizottsága tagjai kijelölése,
- engedélyezés tanulmányok halasztására,
- doktori fokozat odaítélése,
- a felvételiztető bizottság tagjai kijelölése,
- új törzstagok választása,
- az KTDI belső tagolódásának meghatározása, és
- a Kar által az Iskolának ítélt felvételi keretszám betöltése.

2.9. A KTDI adminisztrációs ügyeit a KTDIT titkára intézi a KTDI vezetőjének, vagy helyettesének felügyeletével. A titkár által felügyelt feladatok:

- a doktori témák összegyűjtése, a KTDIT döntéséhez szükséges anyag előkészítése,
- az adott félévre tervezett kurzusok összegyűjtése, az oktatók felkérése, a KTDIT döntéséhez szükséges anyag elkészítése,
- a hallgatók féléves beszámolóinak begyűjtése, előzetes értékelése,
- az Országos Doktori Tanács honlapján (www.doktori.hu) a KTDI adatainak karbantartása.

2.10. A hallgatói panasztételi, fellebbezési és jogorvoslati eljárás rendje az egyetemi doktori szabályzat rendelkezésének a figyelembevételével a következő: A DI titkára a Fellebbezési, panasztételi és jogorvoslati bizottságnak, melynek rajta kívül még legalább egy oktató-

témakiíró tagja és egy PhD hallgató delegáltja van. A döntés elleni fellebbezési protokoll: első szinten a KTDI tanácsa, második szinten a TDT, harmadik szinten az EDT, végső esetben a rektor. A hallgatói jogviszonyt érintő kérdések esetén az DIT a döntő szerv, a fentebb meghatározott fellebbezési lehetőségekkel.

3. A doktorandusz hallgatók tanulmányai

3.1. A hallgatók a KTDI honlapja által meghirdetett témákra jelentkezhetnek a témavezetővel történő egyeztetés alapján.

3.2. A témavezetőket a KTDIT jelöli ki, a meghirdetett témákat a KTDIT engedélyezi. Csak olyan doktori fokozattal rendelkező oktató lehet témavezető, aki a meghirdetett témához kapcsolódóan a doktori fokozat megszerzéséhez szükséges eredményeken túlmutató tudományos eredményekkel rendelkezik és a kutatómunka infrastrukturális és pénzügyi feltételei biztosítottak.

3.3. A jelentkező hallgatók felvételi elbeszélgetésen vesznek részt. A felvételi bizottság az elbeszélgetés, a korábbi tudományos munka és a diploma minősítése alapján rangsorolja a jelentkező hallgatókat. A KTDIT és a Felvételi Bizottság javaslatot tesz az állami ösztöndíjban részesíthető hallgatókra a KTDI rendelkezésére álló keretszámok szerint, a többi, a minimum követelményeket elérő jelentkező költségterítéssel hallgatóként vehet részt a képzésben.

3.4. A hallgatók tanulmányaikat a KTDIT által kialakított és rendszeresen felülvizsgált kreditrendszernek (ld. 1. sz. Melléklet) megfelelően folytatják.

3.5. A hallgatók tudományos munkájának és tanulmányainak felügyeletéért a hallgató témavezetője a felelős.

3.6. A képzés képzési és kutatási szakaszának lezárásaként és a kutatási és disszertációs szakasz megkezdésének feltételeként komplex vizsgát kell teljesíteni, amely méri, értékeli a tanulmányi, kutatási előmenetelt. A komplex vizsga két fő részből áll: az egyik részben a vizsgázó elméleti felkészültségét mérik fel („elméleti rész”), a másik részben a vizsgázó tudományos/művészeti előrehaladásáról ad számot („disszertációs rész”). A komplex vizsga elméleti részében a vizsgázó két környezettudományi tárgyból tesz vizsgát. A komplex vizsga második részében a vizsgázó előadás formájában ad számot szakirodalmi ismereteiről, beszámol kutatási eredményeiről, ismerteti a doktori képzés második szakaszára vonatkozó kutatási tervét, valamint a disszertáció elkészítésének és az eredmények publikálásának ütemezését.

4. A fokozatszerzési eljárás szabályai

4.1. A PhD fokozatot mind a szervezett képzésben részt vevők, mind az egyéni felkészülők doktori eljárás keretében szerezhetik meg. Az eljárás szabályait az Egyetemi Doktori Szabályzat tartalmazza.

4.2. A PhD fokozat megszerzéséhez a jelöltnek a doktori disszertációját be kell nyújtania. A disszertációval kapcsolatosan az Egyetem Doktori Képzés és Doktori Fokozatszerzés szabályzatában leírt követelményeken felül a KTDI-nek a következő követelményei vannak:

- **ÖNÁLLÓ TUDOMÁNYOS MUNKÁSSÁG.** Az értekezés témaköréből minimum két, nem magyar (preferáltan angol) nyelvű, eredeti, megjelent vagy közlésre elfogadott dolgozat (a kettőből egy lehet elfogadott szabadalom is, ha a dolgozat témája ezt indokolja). A két folyóiratnak SCI által jegyzettnak kell lennie (Indokolt esetben 1 SCI és 1 Scopus által referált dolgozat is elfogadható – ha ezt a KTDIT engedélyezi) és ezek közül minimum egyben a jelöltnek első szerzőnek kell lennie.
- **TÁRSSZERZŐI NYILATKOZAT.** A publikációk levelező szerzőinek (corresponding author) nyilatkoznia kell arról, hogy mi a jelölt szerepe az eredmények elérésében; ezt a 2. sz. mellékletben szereplő társszerzői nyilatkozat kitöltésével teszi(k) meg. Amelyik dolgozatban a jelölt első szerző, ott nem szükséges a társszerzői nyilatkozat.
- **ÉRTEKEZÉS.** Terjedelme minimum 75 oldal, és lehetőleg ne haladja meg a 100 oldalt. A disszertáció nyelve magyar, a Doktori Iskola Tanácsának előzetes engedélyével angol is lehet.
- **IDEGEN NYELVI ISMERETEK:** A disszertáció benyújtásának feltétele angol nyelvű minimum komplex B2, azaz középfokú szóbeli és írásbeli, államilag elismert nyelvvizsga. Idegen nyelvű hallgatóknál ezzel egyenértékű nemzetközi nyelvvizsga.

4.3. Doktori értekezés csak eredményes (azaz támogató) házi védést követően nyújtható be. A házi védés/munkahelyi vita szerepe az elkészült doktori dolgozat alapos vizsgálata, megméréttetése, elsősorban azért, hogy a repozitóriumba feltöltött munka alapvető hibákat ne tartalmazzon, mivel a doktori cselekmény elindítását követően a dokumentumokon már nem lehet javítani (vagy a javított változatot ismét feltölteni).

A házi védés/munkahelyi vita szabályai:

- A házi védést a PhD védésnek megfelelő módon kellene rendezni.
- A házi védést jelenléti ívvel dokumentálni kell, melyet a KTDI vezetőjének el kell juttatni.
- Két Bírálót/Opponenst kell felkérni a bírálatra a 387/2012. (XII. 19.) Kormányrendelet 15. § (1) pontjának megfelelően (A doktori értekezés bírálatára a doktori tanács két hivatalos bírálót kér fel. Az egyik bíráló nem állhat foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban a doktori iskolát működtető felsőoktatási intézménnyel.) A bírálók kijelölésénél az összeférhetetlenség általános törvényi szabályozását is figyelembe kell venni. Ezen felül nem lehet bíráló olyan személy, akinek a doktorjelölttel közös publikációja van.
- Az elkészített írásbeli bírálatra a jelöltnek válaszolni kell vagy írásban, vagy a házi védés során.
- Az Opponensek írásbeli véleményüket, kiegészítve a házi védést követő javaslattal: “védésre javasolt vagy “védésre nem javasolt” eljuttatják a Környezettudományi Doktori Iskola Vezetőjének.
- A Jelölt az elhangzottak és a leírtak alapján kijavítja a hibákat és módosítja a dokumentumokat, a disszertációt és a tézisfüzeteket.
- A házi védés Bírálói lehetnek a PhD védésen is Bírálók, de lehetőség van új Bíráló(k) bevonására a minősítő PhD védéshez.
- A házi védésen a dolgozaton kívül különösen nagy figyelmet kell fordítani a tézispontokra, jelesül azok megfogalmazására, illetve a tézisfüzet szerkesztésére, hiszen ezek azok a dokumentumok, információk, melyeket először lát egy, a doktori iskolánk munkája iránt érdeklődő kutató.

A házi védést követően kijavított disszertációt az SZTE Doktori Értekezések Repozitóriumába kell feltölteni. A disszertációt a feltöltés előtt meg kell vizsgáltatni az SZTE József Attila Tanulmányi és Információs Központ által biztosított plágiumkereső szoftverrel. Amennyiben a KTDI a szoftver által szolgáltatott eredmények alapján megfelelőnek találja a dolgozatot, az feltöltésre kerülhet az SZTE Doktori Értekezések Repozitóriumába. Amennyiben a KTDIT kéri a dolgozat módosítását, a módosított változatot ismét meg kell vizsgáltatni a plágiumkereső szoftverrel.

5. A Környezettudományi Doktori Iskola Kutatási programja

- 5.1. Környezeti biokémia és biotechnológia (vezető: Dr. Rákhely Gábor egyetemi docens)
- 5.2. Természetvédelmi ökológia (vezető: Dr. Pénzes Zsolt egyetemi docens)
- 5.3. Környezeti geográfia (vezető: Dr. Rakonczai János egyetemi tanár)
- 5.4. Környezetföldtan program (vezető: Dr. Pál-Molnár Elemér, egyetemi docens)
- 5.5. Környezetfizika (vezető: Dr. Bozóki Zoltán egyetemi tanár)
- 5.6. Környezeti kémia és analitika (vezető: Dr. Sipos Pál egyetemi tanár)
- 5.7. Környezeti kémiai technológia és anyagtudomány (vezető: Dr. Kónya Zoltán egyetemi tanár)
- 5.8. Környezetmérnöki program (vezető: Dr. Hodúr Cecília egyetemi tanár)
- 5.9. Környezet- és élelmiszer-biztonság (vezető: Dr. Bánáti Diána egyetemi tanár)

Az egyes programokban meghirdetett kutatási témákat az KTDI honlapján (<https://sci.u-szeged.hu/kutatas/doktori-iskolak/kornyeztudomanyi-doktori-iskola>) és az Országos Doktori Tanács honlapján (www.doktori.hu) közzé tesszük.